

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc în Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.
în Sibiu: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 8 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Tergul Inului Nr. 90, etagiu I.
Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusele în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 236. Brașov, Miercuri 24 Octomvrie (6 Noemvrie). 1901.

Adunarea catolicilor unguri.

Nu voim să vorbim aici de congresul catolic, ce stă în legătură cu cestiunea autonomiei bisericești, ci de adunarea cea mare a catolicilor unguri din țară, ce s'a întrunit ieri în Budapesta. Acesta adunare se ține în urma hotărârii luate anul trecut, când cu serbarea aniversărei de 900 ani a catolicismului în Ungaria, ca să se țină în fie-care an mari meetinguri catolice în interesul lăzii spiritului catolic pe toate terenele, pe cel literar, al artelor, al educațiunii, pe cel social și caritativ.

Până în 4 Noemvrie la ameahi s'au anunțat vre-o 4000 de participanți, toate societățile și reuniunile catolice sunt în număr mare reprezentate, se țin servicii divine prin toate bisericile mai de frunte, după cari urmează marile întruniri și serbări festive. Festivitățile vor dura până la 7 Noemvrie.

C'un cuvânt se petrece acum și în Ungaria ceea-ce vedem de mult în Austria și în Germania. Se țin mari adunări catolice cu scop de-a manifesta viața și puterea catolicismului. Este un fel de demonstrațiune confesională, ca protest în contra liberalismului dominant interconfesional.

Totă mișcarea acesta e condusă de așa numita ligă regnicolară a cercurilor catolice, al căreia președinte este contele Ioan Zichy cel mai tiner. Numele acesta însuși ne indică isvorul mișcării, ce derivă din tabăra partidului popular catolic. Sub lozinea apărării creștinismului amenințat de către „liberalismul iudovit“, acest partid stăruie, precum bine șcim, pentru-ca catolicismul în Ungaria să ia asupra-si rolul de-a milita și pe terenul politic și de-a inaugura astfel așa dîsul catolicism

politic, care se ia lupta fățișă cu liberalismul celor dela putere.

Intrunirea cea mare dela Pesta are să fiă — cum dice organul amintitului partid — un fel de exercițiu de arme al catolicilor maghiari, cari au să-si vadă „idealul lor național“ în creștinismul pozitiv, nu în liberalismul frasiat.

Un înțeles mai deosebit dă organul fracțiunii independiste catolice ideilor catolicismului combatant. El vorbeste nu de catolicismul „politic“ ci de catolicismul „maghiar“, care, dice, e în drept să-si ia și el partea sa cuvenită din viața comună națională.

La Maghiari momentul politic concade adî cu cel maghiar totuși nu trebuie să ignorăm, că cei din partidul popular vorbind de „catolicismul politic“ îi dau un înțeles ceva mai larg.

Cestialții, din fracțiunea ugro-nistă, sunt chiar puțin îngrijați, ca nu cum-va mișcarea catolică de față să ia o direcțiã prejudețioasă „idealurilor naționale maghiare“ cum se propagă și se nutrește ele adî de către șovinism. Ei dic, că „aceia ar fi cel mai mare binefăcător al Ungariei, care ar sci să lege strîns mișcarea confesională cu idea națională“.

Lumea catolică maghiară se pôte să fi ajuns la răspântiă, unde va trebui să-si alégă direcțiã pentru viitor. Decă vom judeca după spiritul, ce domnesce la festivitățile și întrunirile catolicilor maghiari, vom găsi, că acea direcțiã inclină tot mai hotărît spre șovinismul maghiar dominant, păstrându-si, firesce, caracterul ei de căpeteniă confesional.

Cu modul acesta putem încă de pe acum distinge între un șovinism maghiar cu caracter confesional și șovinismul maghiar interconfesional al celor dela cărmă.

Acesta este deocamdată efectul „exercițiilor de arme“ ale catolicilor maghiari, ér rezultatul va fi, că va produce o contra-mișcare din partea celorlalte confesiuni.

Conflict austro-ungaro-turc. Intre Austro-Ungaria și Pórta otomană s'a ivit un conflict interesant, cărvia nu i-s'a dat până acum o soluțiune. Causa conflictului este emigrarea mohamedanilor din Bosnia și Hertegovina. Emigranții nemulțumiți, se imbarcă la Ragusa și-si vizéză pasapórtele la consulul otoman de-acolo, Isuf-effendi. Autoritățile austriace au găsit vătămătoare procederea acesta a emigranților mohamedani și nimicindu-le pasapórtele, i-au silit să se reintórce în Bosnia și Hertegovina. În urma acesta consulul turo din Ragusa a chemat la o consfătuire pe Achmed Felsi-pașa, reprezentantul diplomatic turcesc din Cetinje, și pe Ferkis-pașa, comisar împărațesc turo în Albania. La consfătuire s'a enuțat, că Bosnia și Hertegovina stau încă tot sub suzeranitatea Pórtei și astfel consulul turo din Ragusa este în drept a viza pasapórtele. De altfel consulul a primit din Constantinopole îndrumarea, să eseroiteze și pe viitor acest drept, fiind-că prin vizarea acesta se dă expresiune dreptului de suveranitate a Sultanului peste provinciile ocupate. Despre decisiunea conferenței din Ragusa, s'a raportat guvernului de esterne din Viena.

Din Bucovina. „Deșteptarea“ din Cernaui spune, că președintele din Câmpulung, în înțelegere cu poporul, a proclamat Vineri, în 1 Noemvrie n., pe protobresbiterul districtual George Balmoș din Dorna de candidat pentru mandatul vacant din dieta țării, pe baza programului partidului popular-național. Protopresbiterul Balmoș a primit candidatura.

Cehii și guvernul Koerber.

De cât-va timp domnesce mare încordare între Cehii tineri și guvernul Koerber. Causesele acestei încordări le espică diarul ceh „Hlas Naroda“ scriind următoarele:

„Dacă Dr. Koerber ar fi fost în privința economică și culturală așa de prevenitor față cu poporul cehic, ca față cu Germanii, atunci lucrurile ar sta altfel.

Atunci Cehii n'ar trebui să-si ia refugiu în politica de postulate, căoi deputaților cehi prin vina lui Koerber nu li-a rămas alta, decă a storce dela guvern ceea-ce acesta nu li-a dat de bună vói și ceea-ce era datorita lui a le da. Nici măcar muscul de arte promis, care n'are să fi o instituțiune cehică, ci utraguistă și care se dice a fi un dar împărațesc, nu l'a făcut pân' acuma guvernul.

Dr. Koerber jócă un joc hazardat, deóre-ca face ca prăpastia între Viena și Cehi să devină tot mai mare“.

„Narodni Listy“ scrie, talmăcind discursul lui Kramarc:

„Guvernul Koerber este un guvern al stâingei (germane). Neutralitatea cu care se mândrește Koerber, e o glumă proastă. Dr. Koerber nu și-a ținut cuvântul de onóre dat Cehilor, de a nu schimba nimic în status quo pe terenul administrației publice în cestiunea limbii, ci a păgubit pe Cehi, în deosebi prin preterarea funcționarilor cehi în favorul Germanilor.

„Italienii vor primi universitatea lor italiană mai curînd decă Cehii universitatea lor în Brünn. Dr. Koerber speculează cu programul său economic a ridica bunăstarea, cum pretinde, atâta timp, până-oe popóarele vor uita de trebuințele lor naționale. Dér cunoșoe réu poporul cehic, care nu va admite astfel de speculațiuni“.

Numita foițe întrebă în fine pe Koerber categoric, să spună decă consimte cu părerea lui Bareuther, care a dis: „Austria va deveni germană, séu va înceta de a esista?“

„Politik“ constată, că crisa continuă, fiă că s'ar pune în legătură cu numele lui Koerber, orî cu acela al lui Rezek (ministru pentru Boemia).

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Natură și viață.

De E. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză.

— Continuare. —

— Bine, domnule notar! domnule notar! Dumnitale nu-ți este de bețivanul de Rizepa, dér mi-se pare, că te ocupi de novastă-sa de Rizepowa,*) și... asta e un mare păcat.

— Ce-ți pasă? Mai bine te-ai gândi, că băiatul dumitale e de nou-spre-dece ani și că și el trebuie să tragă sorți.

— Știu bine, dér nu-l dau. Decă nu pot face alt-fel, i-l răscumpăr cu bani.

— Ei, decă dumnéta ești un om așa de bogat....

— Hm, cu voia lui Dumneșeu, oi face ce-oit face.

— Vreți să plătiți opt sute de ruble răscumpărare?

— Decă dic, că plătesc, atunci plătesc, și decă vrea Dumneșeu și rămân eu

primar, în cât-va anișori pun paguba la loc.

— Póte... și póte nu. Am și eu necasurile mele, și și mie îmi trebuie. Un om de educație are cheltueli mai mari, decă un om de rînd, și decă am introduce în listă pe Rizepa în locul fiului dumniavóstră, a-ți face o bună economiă... opt sute de ruble nu se găsesc pe uliță.

Primarul cădu pe gânduri. Speranța, că va economisi o așa sumă de bani, îl adimenea și-i facea cu ochiul.

— Știu eu — dice în fine — așa ceva e un lucru nu tocmai fără urmări, e un lucru al ciiorilor.

— N'ai să porți nici o grije.

— Tocmai că duc grije, mi-e témă, îmi pare, că capul dumitale e pré învăpăiat și la urma urmelor tot în capul meu s'or sparge lucrurile.

— Cum vreți, de altmintrelea puteți plăti opt-sute de ruble...

— Nu dic, că nu mi-ar părea réu să plătesc....

— În fine! Decă credeți, că aveți să faceți banii la loc, de ce să vă pară réu? Vă faceți însă socotela fără birtaș. Incă nu se știu toate lucrurile, dér decă se vor afla, ceea-ce eu știu...

— Dumniata iai din banii de cancelarie mai mult ca mine.

— Nu-i vorba de acum, ci de vremurile de mai înainte...

— Nu mă tem de nimic. Am făcut, ce mi-s'a poruncit.

— În fine! N'aveți să vă spălați înaintea mea. Vă veți spála la locurile mai înalte.

Dicînd acestea notarul își luă șapca lui de colóre verde și părăsi cancelaria. Sórele era spre apus, ómenii se întorceau dela câmp. Notarul întelni mai întâiu cincî cosași cu cósele lor pe spate; aceștia denteră binețe și se plecară dicînd: „Dumneșeu să dea bine“; notarul își plecă puțin capul său nêclăit cu pomadă, fără să răspundă „să dea Dumneșeu“, căci așa ceva nu s'ar fi potrivit pentru un om de educație. Toți scieau, că Pan Zolcikiwicz este un om de educație și ast-fel numai gurile rele, cari urésc pe orî-cine se ridică ceva mai sus între semenii săi, ar fi privit cu ochi réi și n'ar fi putut dormi de necaz pentru suméța purtare a notarului.

Decă ar fi să facem descrierea vieții acestui vestit bărbat, ar trebui să se pună în biografia acestui om neobișnuit, că

prima sa cultură și-a primit-o în Măgăreni, capitala districtului Măgăreni, de care se ținea și satul Prostoveni. La șapte-spre-dece ani tinerul Zolcikiwicz se afla în clasa a doua, și ar fi înaintat de bună sémă, decă n'ar fi întervenit timpuri furtunóse, cari au împedecat pentru tot-déuna ocupațiunea lui mai departe cu știința. Răpit de un entusiasim tipic la tinerime, s'a înrolat și el în fruntea unei cete de alți tineri, pentru a face demonstrații profesorilor, cari, cum s'ar dice, îl prigoniau și-i făceau nedreptăți. În fine își rupse cărțile și caetele, își aruncă linealul și condeele, părăsi știința și apucă o carieră nouă. În chipul acesta ajunse tării grăpiș în slujbă și o duse până la rangul de notar comunal, și în inchipuirea lui, după-cum am spus și mai înainte, visa la slujba de subrevisor. Drept spunînd, nici ca notar comunal nu-i mergea réu. Un băiat deștept iute scie să se impună. Fîind-că după cum s'a amintit mai înainte, simpaticul nostru erou sciea despre fiă-care locuitor din cercul său câte ceva, era de sine înțeles, ca locuitorii să aibă un fel de respect față de el, un respect împreunat cu óre-care temere de a nu jicni prin ceva această persoană atât de însemnată. Îl salutau persóne

*) Rizepowa, cum s'ar dice românesce popular. Rizepóie.

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Novembre n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.40
Renta de corone ung. 4%	92.95
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.15
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	98.80
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	118.75
Bonuri rurale ungare 4%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	178.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	144.—
Renta de argint austr.	98.55
Renta de hartie austr.	98.40
Renta de aur austr.	118.65
Losuri din 1860.	139.—
Actii de-ale Banței austro-ungară	16.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	632.—

Actii de-ale Banței austr. de credit.	618.50
Napoleondori.	19.03
Marci imperiale germane	117.07 1/2
London vista	239.—
Paris vista	95.20
Rente de corone austr. 4%	95.50
Note italiene	92.45

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Novembre n. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.96	Vënd.	19.—
Argint român. Cump.	18.60	Vënd.	18.70
Napoleond'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	13.20	Vënd.	13.30
Ruble Rusesco Cump.	254	Vënd.	256
Marci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesco Cump.	21.40	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100	Vënd.	101

Sz. 10607—1901.
tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy „Furnica“ takarékpénztár végrehajtónak Popa Bucur végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő gridi 174 sz. tjkvben Popa Bucur a Zámfiré, Popa Bucur (zv. Comanitsóe nevén álló A † 318, 319 hrsz. ingatlanra 11 kor.

1781—1783 hrsz. ingatlanra	57 kor.	8492	29
1991/4	18	8594	29
1192	18	9010	21
2191/1	18	9053	22
2441	08	9187/2	06
3881	25	9454	05
3972	13	9608	48
4001/2	08	9966	18
4772/2	15	10195, 10318	25
4773/1	15	10334	01
5046/3	01	10334/1	01
5046/4	06	10383, 10384	04
5046/5	14	10438, 10439	04
6575	01	10706/2	08
5359	01	10893	09
5388	01	11333	05
7085	10	11511	01
7207	03	946	28
8448	17	koronában a gridi 393. sz. tjkvben A † Popa Bucur a Zámfiré, Dregics Józef György nevén álló A † 326, 327 hrsz. ingatlanra 329 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi November hó 23-ik napjának délelőtt 9 órakor a Grid községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.	

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kieltölt óvadékképes értékpapírtan a kiküldött kezéhez letelni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről költött szabályszerű elismerésvet átszól gáltatni.

Fogarason, 1901 évi augusztus hó 23-án.

A. kir. jbiroság mint tkvi hatóság.

Schubiter,
kir. albiró.

313,1—1.

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Sábádeanu.)

Recomandă Onor. public la casuși de mörte, aședământul seu de inormentare bogat asortat in cari tóte obiectele, atát sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot că-păta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot inchide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vênét, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escută prompt și ieftin, i a u asupra-mi și transporturi de morți in străinătate.

La casuși de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

13—*

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită,

Brașov.

Capital deplin vërsat: 800.000 Corone.

societar comanditar:

Banca comercială pestană ungară în Budapesta

(Pester Ungarische Commercialbank in Budapest.)

Capital deplin vërsat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

- Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantagiós
- Efecte de tofelul se cumpără și se vënd după cursul oficios de și.
- Losuri trase precum și alte hãrtii de valóre sortate se escmptează foarte coulant,
- Cupóne se rescumpără liber de ori-ce provisiune.
- Monede si sorte de bani străini se cumpără și se vënd in tocmai după cursul oficios de și.
- Chèquři și accreditive se edau pe tóte pietele europene și transoceanice.
- Lombarduri pe hãrtii de valóre se dau pe lângã interese corespunđtóre.
- Asigurări de losuri și actii, contra perderei in cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se dá separat.
- Depuneri se primesc spre fructificare in formã de Con o-Curent seu pe termine fixe.
- Depozite de hãrtii de valóre și documente spre administrare, spre păstrare și in formã inchisã, se primesc pe lângã o taxã neînsemnatã,
- Promese se edau pentru tóte tragerile. Tragerile se revidézã gratuit.

Tóte hãrtiile de valóre, cari conform prescrielilor militare sunt admise pentru:

Cauțiuni de căsătorii militare

le putem procura întocmai după cursul eventual de și.

Cu privire la convertirea (schimbarea) la hãrtii de valóre, pentru cauțiuni de căsătorii militare deja existente in alte hãrtii de valóre mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra noastră convertirea pe lângã condițiunile cele mai avantagióse.

17 - 90.242)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provëdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in pozițiune de a puté escuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvertle, in toți mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reino ori și când tela 1-ma și 15 a fiã-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arãta in deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facã după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa la nuri și se arate și posta ultima.

Administraț. „Gaz. Trans.”